

தீர்மானம் எண் 24/2023
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
அ.பொ.ம.(ப.பொ) பரீட்சை/க.பொ.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை- 2023 (2024)

பரீட்சை எண்

24

பரீட்சை

தர்ப்பாட்டு அல்லது பரீட்சைத் திணைக்களம்

பாடம் இலக்கம்

பாடம்

தமிழ் மொழி/புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

பகுதி/பத்திரம் I

பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.	பரீட்சை எண் புள்ளி இல.
01.	3	11.	2	21.	3	31.	2	41.	1
02.	3	12.	5	22.	5	32.	5	42.	2
03.	4	13.	3	23.	3/5	33.	3	43.	2
04.	5	14.	1	24.	5	34.	4	44.	1
05.	2	15.	5	25.	2	35.	4	45.	1
06.	4	16.	5	26.	5	36.	1/4	46.	5
07.	3	17.	3	27.	1	37.	5	47.	4
08.	4	18.	3	28.	3	38.	3	48.	2
09.	5	19.	4	29.	5	39.	3	49.	3
10.	2	20.	2	30.	2	40.	2	50.	5

பரீட்சை முறை/விசேட அறிவுறுத்தல் :

பரீட்சை முறை/ஒரு சரியான விடைக்கு ஒவ்வொரு 01 மதிப்பு/புள்ளி வீதம்
ஒரு ஒவ்வொரு/மொத்தப் புள்ளிகள் 1X 50= 50

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස්පෙළ) විභාගය - 2023 (2024)

24 - තර්ක ශාස්ත්‍රය හා විද්‍යාත්මක ක්‍රමය- II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

I- කොටස

1. (i) 'ඔක්ෂේ' යන පදයේ ප්‍රත්‍යන්‍යය කුමක් ද?
- (ii) නිරූපාධීන ප්‍රස්තුතයක වාච්‍ය හා වාච්‍යය සම්බන්ධ කරන්නේ කුමකින් ද?
 - පහත (iii) හා (iv) ප්‍රශ්නයන්හි හිස්තැන් පිරවීමට අනෙකුත් සුදුසු පද අනුක්‍රමික ලෙස දක්වන්න.
- (iii) දොස්තර එඩ්වඩ් ජෙකර් කෙනෙකුට බෞවිම් වැලැක්වීමට එන්නතක් (vaccine) සොයාගත් අතර ඉන් පසුව වැලැක්වීමට ආක්‍රමණයක් (inoculation) ගොඩනැගී ය.
- (iv) ප්‍රස්තුත කලනයේ දී සප්‍රමාණ කර්තෘයක අවයව සාමූහිකව අසත්‍ය වන විට කර්තෘය වේ.
- (v) ඉමිරි ලකටෝස්ට අනුව නවීන විද්‍යාවේ නිවුණු ඉහළම ප්‍රාතිභිලී පර්යේෂණ වැඩසටහන කුමක් ද?
- (vi) 'කැප් කෝණයක් කෝණයකි' යන ප්‍රකාශය කුමන විධියේ සත්‍යයක් ද?
- (vii) "මිනුම් ප්‍රත්‍යක්‍ෂයක් සාක්ෂාත් වන්නේ සාම්ප්‍රදායික දෘෂ්ටි රාමුව හා සංරචන ආකෘතීන් මගිනි" යන නිල්ස් බෝර්ගේ මතය විවේචනය කරන සම්කාලීන විධික්‍රමවේදයක් "මිනිසාට වාද හා සාෂා භාවිතයට පමණක් නොව ඒවා නිර්මාණය කරන්නට ද හැකියාව ඇත්තේ ය. එසේ නොවන්නේ නම් ඇරිස්ටෝටලියානු භෞතික විද්‍යාව වෙනුවට හැලිලියෝ හා නිව්ටන් යන අයගේ නව භෞතික විද්‍යාව ආදේශ කළ හැකි වූයේ කෙසේ ද?" යැයි ලිවී ය. මේ විධික්‍රමවේදය කවුද?
- (viii) පහත ප්‍රස්තුතයේ හිස්තැන පිරවීමට සුදුසු වචනය ලියන්න.
වර්ග දෙකක් වසනාදි නම් ඒවායේ ඡේදනය වර්ගයයි.
- (ix) රසදිය උෂ්ණත්වමාපකයෙහි යොදා ගැනෙන පරිමාණය කුමක් ද?
- (x) පැරණි ශ්‍රී ලාංකික ගම්වල වාරි කර්මය සඳහා සුදුසු, කුඩා වැව් ප්‍රභේදය ධාරාව හැඳින්වෙන පදය කුමක් ද?

- i. ඉරට්ටේ
- ii. ඇඳුම
- iii. වසුරිය
ජලහිනිකාව
- iv. දුබල
- v. නිව්ටෝනියානු වැඩසටහන / නිව්ටෝනියානු යාන්ත්‍රණය
- vi. විශ්ලේෂී සත්‍ය / අවශ්‍ය සත්‍ය
- vii. පෝල් පයරාබන්ඩ්
- viii. ශූන්‍ය
- ix. ප්‍රාන්තර පරිමාණය
- x. එල්ලංගාව / එල්ලංගාවා

(ලකුණු 2 x 10 = 20)

II. කොටස

02.

(අ) පද හා ප්‍රස්තුතවලින් නිදසුන් යොදා ගනිමින් සියලු විසංවාදයන් ප්‍රත්‍යනීක වන නමුත් සියලු ප්‍රත්‍යනීකයන් විසංවාදයන් නොවන බව පැහැදිලි කරන්න.

• ප්‍රත්‍යනීක පද එකවර සත්‍ය වන්නේ නැති අතර, එකවර අසත්‍ය විය හැක.

උදා - බාල - මහල්

• විසංවාදී පද එකවර සත්‍ය වන්නේවත් අසත්‍ය වන්නේවත් නැත.

උදා - සුදු සුදු නොවන

• ප්‍රත්‍යනීක ප්‍රස්තුත යනු එකවර සත්‍ය විය නොහැකි අතර, අසත්‍ය විය හැකි ප්‍රස්තුතයි.

සියළු මිනිස්සු මැරෙන සුළු වේ.

කිසිම මිනිසෙක් මැරෙන සුළු නොවේ.

• විසංවාදී ප්‍රස්තුත යනු එකවර සත්‍ය වන්නේවත් අසත්‍ය වන්නේවත් නැති ප්‍රස්තුතයි.

සියළු මිනිස්සු මැරෙන සුළු වේ.

සමහර මිනිස්සු මැරෙන සුළු නොවේ.

එසේම විසංවාදයන් ප්‍රත්‍යනීක වන්නේ දී ඇති පදයේ විරුද්ධාත්මක ප්‍රතිභාවය ප්‍රදර්ශනය දැක්වීමෙනි.

උදා - වංක - අවංක

එසේම සියළු ප්‍රත්‍යනීකයන් විසංවාදී නොවන්නේ දී ඇති පදයේ විරුද්ධාත්මක නැත යන ප්‍රදර්ශනය නොදැක්වීමෙනි. නමුත් ප්‍රත්‍යනීකයන්හි ස්වරූපය ඇත යන ප්‍රදර්ශනය දැක්වීමයි.

උදා - සුදු - කළු

උදා :-

සියළු මිනිස්සු මැරෙන සුළු වේ.

කිසිම මිනිසෙක් මැරෙන සුළු නොවේ.

ඉහත ප්‍රස්තුතයන් එකවර සත්‍ය විය නොහැකි අතර, එකවර අසත්‍ය වීමට අවකාශ පවතී. මේ නිසා ඒවා ප්‍රත්‍යනීක වුව ද විසංවාද ලෙස ගත නොහැක.

(පද හා ප්‍රස්තුත හැඳින්වීමට ලකුණු 02යි.)

(උදාහරණ දැක්වීමට ලකුණු 02 යි)

(වෙනස දැක්වීමට ලකුණු 02 යි)

(ආ) සරල අස්ත්‍යාත්මක හා සරල තාක්ෂණාත්මක උපකෝණෝචිත නිදසුන් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.

සරල අස්ත්‍යාත්මක උපකෝණෝචිතය.

සාධ්‍ය අවයවයේ පූර්වාංග දෙකක් හා එක් අපරාංගයක් ඇති අතර, පක්ෂ අවයවයෙන් පූර්වාංගය ප්‍රතිභාවය කර නිගමනයෙන් අපරාංගය ප්‍රතිභාවය කළ විට එය සරල අස්ත්‍යාත්මක උපකෝණෝචිතයයි.

උදා:- 1. P වේ නම් Q වේ සහ R වේ නම් Q වේ.

එක්කෝ P වේ නැත්නම් R වේ.

∴ Q වේ

(පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 02යි.)

(නිදසුනට ලකුණු 01 යි)

සරල නාස්ත්‍යාත්මක උභ්‍යෝකෝටිකය.

සාධ්‍ය අවයවයේ පූර්වාංග එකක් හා අපරාංග දෙකක් ඇති අතර, පක්ෂ අවයවයෙන් අපරාංග ප්‍රතිශේධනය කර නිගමනයෙන් පූර්වාංගය ප්‍රතිශේධනය කළ විට එය සරල නාස්ත්‍යාත්මක උභ්‍යෝකෝටිකය වේ.

උදා:- 1. P වේ නම් Q වේ සහ P වේ නම් R වේ.
 එක්කෝ Q නොවේ නැත්නම් R නොවේ.
 $\therefore P$ නොවේ.

(පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 02 යි.)
 (නිදසුනට ලකුණු 01 යි)

- (ඉ) "සියලු සිසුන් පිටතට යනවිට ඔවුන්ගේ කාමරවල දොර වසකි." යැයි නිවාස පාලකවරිය නව තේවාසිකයින් අමතා කීවා ය. නිවාස පාලකවරියගේ ප්‍රකාශය ප්‍රකාශනාත්මක හා ප්‍රකාශනාත්මක නොවන යන ලෙස දෙයාකාරයකට තේරුම් ගැනීමේ හැකියාව පැහැදිලි කරන්න.

මෙය ප්‍රකාශනාත්මක වාක්‍යයක් ලෙස ගත් විට සර්වවාචී ප්‍රතිජානන ප්‍රස්තුතයකි. එනම් සියලු සිසුන් පිටතට යන අවස්ථා ඔවුන්ගේ කාමර වල දොර වසන අවස්ථා වේ.

ප්‍රකාශනාත්මක නොවන වාක්‍යයක් ලෙස ගත් විට මෙය විධානයකි. එනම් යමෙක් කාමරයෙන් පිටතට යන්නේ නම් ඔවුන්ගේ කාමරවල දොර වසා තැබිය යුතු ය.

ප්‍රකාශනාත්මක හා විකල්ප 02
 විකල්ප 02
 (පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 02 යි)
 (නිදසුන් දැක්වීමට ලකුණු 02 යි)

3. (අ) සලකුණු තර්කයක් සඳහා වූ රීතින් උපයෝගී කර ගනිමින් පහත දැක්වෙන සංවාක්‍ය සලකුණු ද නැද්ද යන්න නිගමනය කරන්න.
- (i) කිසිම මිනිසෙක් සිවුසා ඇත්තේ නොවේ. සිවුසා ඇති සියල්ල සත්ත්වයන් ය. එහෙයින් කිසිම සත්ත්වයෙක් මිනිසෙක් නොවේ.
 - (ii) සමහර මිනිසුන් කටකාර ය. සමහර මිනිසුන් කටකාර නැත. එහෙයින් සමහර කටකාර අය මිනිසුන් නොවේ.

(i)

$P \checkmark M \checkmark$	E
$M \checkmark S \times$	A
$\therefore S \checkmark P \checkmark$	E

තර්කය නිෂ්ප්‍රමාණ වේ.

අවයවවල අව්‍යාජතා පද නිගමනයේ දී ව්‍යාජතා නොවිය යුතු ය යන රීතිය උල්ලංඝනය වී අයහා පක්ෂ පද ආභාසය ඇති වී ඇත.

(රීතිය දැක්වීමට ලකුණු 02 යි)
 (ආභාසය දැක්වීමට ලකුණු 01 යි)
 (නිගමනයට ලකුණු 01 යි)
 ආකෘතිය දැක්වීම අනිවාර්ය වේ.

(ii)

තර්කය නිෂ්ප්‍රමාණ වේ.

සංචාකය තර්කයක දෙවර බැගින් යෙදුනු පද 03 ක් පමණක් තිබිය යුතු ය යන රීතිය බිඳී ද්වි පද ආභාසය ඇති වී ඇත. මෙහි ඇති පද දෙක වන්නේ

1. මිනිසුන්
2. කටකාර

(රීතිය දැක්වීමට ලකුණු 02 යි)
(ආභාසය දැක්වීමට ලකුණු 01 යි)
(නිගමනයට ලකුණු 01 යි)
(පද දෙක දක්වා තිබිය යුතු ය)

(ආ) පහත දැක්වෙන තර්ක වර්ග යොදා ගනිමින් සංකේතවත් කර, වෙන් රූප යොදා ගනිමින් ඒවායේ සත්‍යමාණ්ඩය නිගමනය කරන්න.

- (i) සියලු විහිළු හයානක ය. සියලු විහිළු සිනාව ගෙනේ. එහෙයින් සිනාව ගෙනෙන සමහර දේ හයානක ය.
- (ii) මද්දුම් බණ්ඩාර නිර්මිත ය. නිර්මිත සියලුදෙනා ස්මාරක ලැබීමට සුදුසු ය. එහෙයින් මද්දුම් බණ්ඩාර ස්මාරක ලැබීමට සුදුසු ය.

(i)

සංක්ෂේපණ රටාව

A – විහිළු වර්ගය

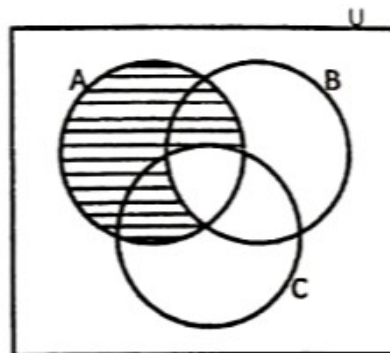
B – හයානක වර්ගය

C – සිනාව ගෙනෙන වර්ගය

$$A \bar{B} = \emptyset$$

$$A \bar{C} = \emptyset$$

$$\therefore CB \neq \emptyset$$

තර්කය නිෂ්ප්‍රමාණයි

(සංක්ෂේපණ රටාව සහිත සංකේතකරණයට ලකුණු 02යි)
(රූප සටහනට ලකුණු 01යි)
(නිගමනයට ලකුණු 01 යි)

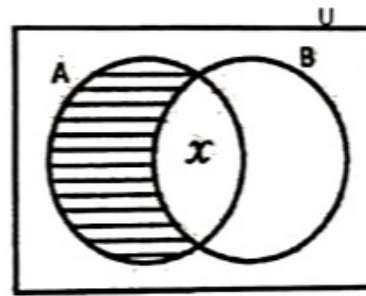
(ii)

සංක්ෂේපණ රටාව

A – නිර්භීත වර්ගය

B – ස්මාරක ලැබීමට සුදුසු වර්ගය

x – මද්දුම බණ්ඩාර

$$x \in A$$

$$A \cap B = \emptyset$$

$$\therefore x \in B$$

තර්කය සපුරා ඇත.

(සංක්ෂේපණ රටාව සහිත සංකේතකරණයට ලකුණු 02යි)

(රූප සටහනට ලකුණු 01යි)

(නිගමනයට ලකුණු 01 යි)

4. (අ) පහත දැක්වෙන ප්‍රමේයයන් සාධනය කරන්න.

(i) $\sim (P \wedge Q) \leftrightarrow (P \rightarrow \sim Q)$

(ii) $(P \wedge Q) \leftrightarrow \sim (\sim P \vee \sim Q)$

(i)

1. ~~දක්වන්න~~ $\sim (P \wedge Q) \leftrightarrow (P \rightarrow \sim Q)$
2. ~~දක්වන්න~~ $\sim (P \wedge Q) \rightarrow (P \rightarrow \sim Q)$
3. $\sim (P \wedge Q)$ (අස.ව්‍යු.උ)
4. ~~දක්වන්න~~ $(P \rightarrow \sim Q)$
5. P (අස.ව්‍යු.උ)
6. ~~දක්වන්න~~ $\sim Q$
7. Q (වක්‍ර.ව්‍යු.උ)
8. $(P \wedge Q)$ (5,7 ආබේධ)
9. $\sim (P \wedge Q)$ (3 ප්‍රතිර්.)
10. ~~දක්වන්න~~ $(P \rightarrow \sim Q) \rightarrow \sim (P \wedge Q)$
11. $(P \rightarrow \sim Q)$ (අස.ව්‍යු.උ)
12. ~~දක්වන්න~~ $\sim (P \wedge Q)$
13. $(P \wedge Q)$ (වක්‍ර.ව්‍යු.උ)
14. P (13 සරල)
15. Q (13 සරල)
16. $\sim Q$ (11,14 අ.ප්‍ර.වි)
17. $\sim (P \wedge Q) \leftrightarrow (P \rightarrow \sim Q)$ (2,10,ග.උ.ග.වි)

(නිවැරදි සාධනයට ලකුණු 03 යි)

(ii)

1. දක්වන්න $(P \wedge Q) \leftrightarrow \sim(\sim P \vee \sim Q)$
2. දක්වන්න $(P \wedge Q) \rightarrow \sim(\sim P \vee \sim Q)$
3. $(P \wedge Q)$ (අ.ව්‍යු.උ)
4. දක්වන්න $\sim(\sim P \vee \sim Q)$
5. $(\sim P \vee \sim Q)$ (ව.ව්‍යු.උ)
6. P (3 සරල)
7. Q (3 සරල)
8. $\sim Q$ (5,6 නා.අ.ප්‍ර.වි)
9. දක්වන්න $\sim(\sim P \vee \sim Q) \rightarrow (P \wedge Q)$
10. $\sim(\sim P \vee \sim Q)$ (අ.ව්‍යු.උ)
11. දක්වන්න $(P \wedge Q)$
12. $\sim(P \wedge Q)$ (ව.ව්‍යු.උ)
13. දක්වන්න P
14. $\sim P$ (ව.ව්‍යු.උ)
15. $(\sim P \vee \sim Q)$ (14 ආකලනය)
16. $\sim(\sim P \vee \sim Q)$ (10 ප්‍රතිර්)
17. දක්වන්න Q
18. $\sim Q$ (ව.ව්‍යු.උ)
19. $(\sim P \vee \sim Q)$ (18 ආකලනය)
20. $\sim(\sim P \vee \sim Q)$ (10 ප්‍රතිර්)
21. $(P \wedge Q)$ (13,17 ආබේධ)
22. $(P \wedge Q) \leftrightarrow \sim(\sim P \vee \sim Q)$ (2,9 ග.උ.ග.වි)

(නිවැරදි සාධනයට ලකුණු 03 යි)

(විකල්ප සාධනයන්ට ලකුණු දෙන්න.)

- (ආ) ඔබේ සංකේතපණ රටාව දක්වමින් පහත දැක්වෙන තර්කය සංකේතවත් කර, එහි සත්‍යමාණතාවය සත්‍ය වක්‍ර වක්‍ර ක්‍රමයෙන් නිගමනය කරන්න.
- තර්ක ශාස්ත්‍රය හා ඉතිහාසය යන දෙකම දුෂ්කර විෂයන් නොවේ. ඉදින් ඉතිහාසය දුෂ්කර විෂයක් නොවේ නම් එවිට තර්ක ශාස්ත්‍රය දුෂ්කර විෂයක් වුවත් මාලා විභාගය සමත් වන්නී ය. එහෙයින් නිශ්චය වශයෙන්ම මාලා විභාගය සමත් වන්නී ය.

සංකේතපණ රටාව

P	-	තර්ක ශාස්ත්‍රය දුෂ්කර විෂයකි
Q	-	ඉතිහාසය දුෂ්කර විෂයකි.
R	-	මාලා විභාගය සමත් වේ.

සංකේතකරණය

$$\sim(P \wedge Q). (\sim Q \rightarrow (P \wedge R)) \therefore R$$

$$((\sim(P \wedge Q) \wedge (\sim Q \rightarrow (P \wedge R))) \rightarrow R)$$

T F F T T F T F F F F F

~~Q~~

තර්කය නිෂ්ප්‍රමාණ වේ.

(සංකේතපණ රටාව සහිත සංකේතකරණයට ලකුණු 01 යි)
(නිවැරදි විසඳුමට ලකුණු 01 යි)
(නිගමනයට ලකුණු 01 යි)

- (ඉ) ඔබේ සංකේතපණ රටාව දක්වමින් පහත සඳහන් තර්කය සංකේතවත් කර, ව්‍යුත්පන්න ක්‍රමයෙන් එහි සත්‍යමාණතාවය දක්වන්න.

මිනිසුන් මෝඩයන් හෝ ස්ත්‍රීන් සාන්තුවරුන් වන්නේ නම් පමණක් ලෝකය සාමකාමී තැනක් හා අපායක් නොවන තැනක් වේ. මිනිසුන් මෝඩයන් නොවන අතර ස්ත්‍රීන් සාන්තුවරුන් නොවේ. එහෙයින් ලෝකය සාමකාමී තැනක් නොවන හෝ අපායක් වන තැනක් වෙයි.

සංකේතපණ රටාව

P	-	මිනිසුන් මෝඩ වේ.
Q	-	ස්ත්‍රීන් සාන්තුවරුන් වේ.
R	-	ලෝකය සාමකාමී තැනක් වේ.
S	-	ලෝකය අපායක් වන තැනක් වේ.

$$((R \wedge \sim S) \rightarrow (P \vee Q)). (\sim P \wedge \sim Q) \therefore (\sim R \vee S)$$

1.	<u>දක්වන්න</u> $(\sim R \vee S)$	
2.	$\sim (\sim R \vee S)$	(වක්‍ර.ව්‍යු.උ)
3.	<u>දක්වන්න</u> $\sim R$	
4.	R	(වක්‍ර.ව්‍යු.උ)
5.	<u>දක්වන්න</u> S	
6.	$\sim S$	(වක්‍ර.ව්‍යු.උ)
7.	$((R \wedge \sim S) \rightarrow (P \vee Q))$	(අව.1)
8.	$(R \wedge \sim S)$	(4,6 ආබේධ)
9.	$(P \vee Q)$	(7,8 අ.ප්‍ර.වී)
10.	$(\sim P \wedge \sim Q)$	(අව.2)
11.	$\sim P$	(10 සරල)
12.	$\sim Q$	(10 සරල)
13.	<u>Q</u>	(9,11 නා.අ.ප්‍ර.වී)
14.	$(\sim R \vee S)$	(5 ආකලනය)
15.	$\sim (\sim R \vee S)$	(2 ප්‍රතිර්)
16.	$(\sim R \vee S)$	(3 ආකලනය)

(සංක්ෂේපණ රටාව සහිත සංකේතකරණයට ලකුණු 01 යි)
(නිවැරදි සාධනයට ලකුණු 02 යි.)

(ඊ) ඔබේ සංක්ෂේපණ රටාව දක්වමින් ආබාහු කලනය යොදාගෙන පහත දැක්වෙන කර්තය සංකේතවත් කර ව්‍යුත්පන්නය මගින් එහි සප්‍රමාණතාවය දක්වන්න.

ඉදින් පරමාණු බෝම්බය නිපදවීම ගැන සියලු නාෂ්ටික විද්‍යාඥයින් වගකිවයුතු නම් එවිට සියලු නාෂ්ටික විද්‍යාඥයින් වැරදිකරුවන් ය. රදගර්ඩ් නාෂ්ටික විද්‍යාඥයෙකි. එහෙයින් රදගර්ඩ් වැරදිකරුවෙකි.

සංක්ෂේපණ රටාව

F : a නාෂ්ටික විද්‍යාඥයකි.

G : a පරමාණු බෝම්බය නිපදවීම ගැන වගකිව යුතු අයෙකි.

H : a වැරදිකරුවෙකි

A : රදගර්ඩ්

$$(\wedge x(Fx \rightarrow Gx) \rightarrow \wedge x(Fx \rightarrow Hx)). FA \therefore HA$$

(සංක්ෂේපණ රටාව සහිත සංකේතකරණයට ලකුණු 02 යි)
ව්‍යුත්පන්නය සාධනය කිරීමට උත්සහ දරා ඇත්නම් හෝ ව්‍යුත්පන්නය සාධනය කළ නොහැකි බව ලියා ඇත්නම් ලකුණු 02 යි.

5. (අ) ඔබේ සංකේතරණ රටාව දක්වමින් පහත දැක්වෙන තර්ක සංකේතකරණය කර සත්‍යතා රූක් ක්‍රමය මගින් එවායේ සලකායනාවය නිගමනය කරන්න.

-- (i) ඉදින් අලි බඩා ඥානවන්ත මිනිසෙක් නම් එවිට ඔහුට තර්ක ශාස්ත්‍රයේ සියලු ගැටලු විසඳිය හැක. අලි බඩා ඥානවන්ත මිනිසෙක් නොවන අතර ඔහු මන්ත්‍රකාරයෙක් ය. එහෙයින් ඔහුට තර්ක ශාස්ත්‍රයේ සියලු ප්‍රශ්න විසඳිය නොහැකි වුවත් ඔහුට මන්ත්‍ර ලාම්පුව දැල්විය හැක.

(ii) සියලු ශ්‍රී ලාංකිකයින් දේශපාලනඥයින් ය. සමහර ශ්‍රී ලාංකිකයින් ධනවත් ය. එහෙයින් සමහර දේශපාලනඥයින් ධනවත් ය.

(i)

සංකේතරණ රටාව

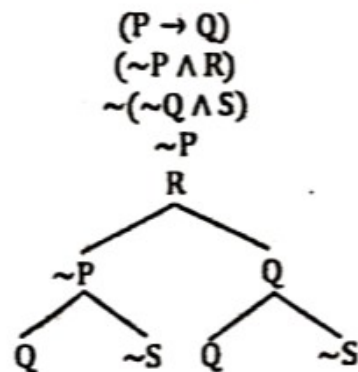
P - අලි බඩා ඥානවන්ත මිනිසෙකි

Q - අලි බඩාට තර්ක ශාස්ත්‍රයේ සියළු ගැටළු විසඳිය හැක.

R - අලි බඩා මන්ත්‍රකාරයෙකි.

S - ඔහුට මන්ත්‍ර ලාම්පුව දැල්විය හැක.

$$(P \rightarrow Q). (\sim P \wedge R) \therefore (\sim Q \wedge S)$$

තර්කය නිෂ්ප්‍රමාණ වේ.

(සංකේතරණ රටාව සහිත සංකේතකරණයට ලකුණු 01යි)
(නිවැරදි සාධනයට ලකුණු 02යි)

(ii)

සංක්ෂේපණ රටාව

F : a ශ්‍රී ලාංකිකයෙකි

G : a දේශපාලනඥයෙකි.

H : a ධනවතෙකි

$$\wedge x(Fx \rightarrow Gx). \vee x(Fx \wedge Hx) \therefore \vee x(Gx \wedge Hx)$$

$$\wedge x(Fx \rightarrow Gx)$$

$$\vee x(Fx \wedge Hx)$$

$$\sim \vee x(Gx \wedge Hx)$$

$$\wedge x \sim (Gx \wedge Hx)$$

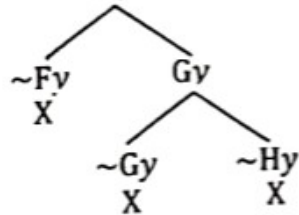
$$(Fy \wedge Hy)$$

$$(Fy \rightarrow Gy)$$

$$\sim (Gy \wedge Hy)$$

$$Fy$$

$$Hy$$

තර්කය සත්‍යමාණ වේ.

(සංක්ෂේපණ රටාව සහිත සංකේතකරණයට ලකුණු 01යි)
(නිවැරදි සාධනයට ලකුණු 02යි)

- (ආ) (i) ඔබේ පියවර පැහැදිලිව දක්වමින් පහත දැක්වෙන බුලියානු ප්‍රකාශනය සරල කරන්න.

$$\overline{A}\overline{B}\overline{C} + \overline{A}\overline{B}C + \overline{A}B\overline{C} + \overline{A}BC + A\overline{B}\overline{C} + A\overline{B}C$$

$$\begin{aligned} & \overline{A}\overline{B}\overline{C} + \overline{A}\overline{B}C + \overline{A}B\overline{C} + \overline{A}BC + A\overline{B}\overline{C} + A\overline{B}C \\ & \overline{A}\overline{B}(\overline{C} + C) + \overline{A}B(\overline{C} + C) + A\overline{B}(\overline{C} + C) \\ & \overline{A}\overline{B}.1 + \overline{A}B.1 + A\overline{B}.1 \\ & \overline{A}\overline{B} + \overline{A}B + A\overline{B} \\ & \overline{A}(\overline{B} + B) + A\overline{B} \\ & \overline{A}.1 + A\overline{B} \\ & \overline{A} + A\overline{B} \\ & \overline{A} + \overline{C} \end{aligned}$$

(ලකුණු 03යි)

- (ii) ඉහත (i) හි දැක්වෙන ප්‍රකාශනය සඳහා කාන්තෝ සිතියම අඳින්න.

BC A	00	01	11	10
0	1	1	1	1
1	1			1

AB C	00	01	11	10
0	1	1	1	1
1	1	1		

$$\overline{A} + \overline{C}$$

(ලකුණු 03 යි)

- (ඉ) A, B, C යන ඒවා දෙදෙනෙකුම ප්‍රකාශන ලෙස ගෙන $(A \wedge B) \wedge (B \vee C)$ යන්නට C නොමැති වඩා සරල ප්‍රකාශනයක් සොයා, ඒ අනුසාරයෙන් $(A \wedge B) \wedge (B \vee C)$ යන්නෙහි තර්ක ද්වාරය සඳහා වඩා සරල තර්ක ද්වාරය අඳින්න.

$$\begin{aligned} & (A \wedge B) \wedge (B \vee C) \\ & ((A \wedge B) \wedge B) \vee ((A \wedge B) \wedge C) \\ & (A \wedge (B \wedge B)) \vee ((A \wedge B) \wedge C) \\ & ((A \wedge B) \vee ((A \wedge B) \wedge C)) \\ & (A \wedge B) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & (A \wedge B) \wedge (B \vee C) \\ & (A.B).(B + C) \\ & ((A.B).B) + ((A.B).C) \\ & (A.(B.B)) + ((A.B).C) \\ & (A.B) + ((A.B).C) \\ & (A.B) \end{aligned}$$

(සරල ප්‍රකාශනය ගොඩ නැඟීමට ලකුණු 02 යි)

(ද්වාරයට ලකුණු 02 යි)

6. (අ) පහත දැක්වෙන කර්තව්‍යයන් ආභාසයන් හඳුනාගෙන ඒ එක් එක් ආභාසයන් ඇති වන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.

- (i) දෙවියන්ගේ පැවැත්ම නොවන බව ඔප්පු කළ නොහැකි යැයි වින්තකයින්ගේ සාමාන්‍ය පිළිගැනීමයි. ඒ අනුව අප දෙවියන්ගේ පැවැත්ම පිළිගත යුතු ය.
- (ii) ශ්‍රී ලාංකික මාර්ක්ස්වාදී නායකයෙක් ක්‍රියාත්මක අධ්‍යයනයක් ලද ධනවත් අය වූහ. මේවා වැඩ කරන ජනතාවට නායකත්වය දීම සඳහා දුර්වලත්වත් අවශ්‍යතා පිළිබඳව ඔවුන් දැනුවත් වන්නේ කෙසේ ද? මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ක්ස්වාදී ව්‍යාපාරය අර්ථ ඉහළ වූවක් විය.
- (iii) කාර්මික නිගමනයන්ට පැමිණීමේ දී පිරිමි ගැහැණුන්ට වඩා ඉදිරියෙන් සිටිති. මක් නිසාද පිරිමින් ගැහැණුන්ට වඩා කාර්මික ය.

- i. අද්‍රෝන මූලික කර්තව්‍යය
- ii. පුද්ගලාලම්භන කර්තව්‍යය
- iii. සාධාරණ කර්තව්‍යය

(අභාසය නම් කිරීමට ලකුණු 02 යි)

(යාථා තුළින් පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 01 යි)

(ආ) (i) 'පරිවේෂණික සාක්ෂි' යනු කුමක් ද? එය සාමාන්‍යයෙන් විසංසන්දනය කරන්නේ කුමකට ද? පරිවේෂණික සාක්ෂි මත පමණක් වූදිකයෙකු වැරදිකරුවෙකු කළ හැකි ද?

පරිවේෂණික සාක්ෂි යනු සිද්ධියේ කරුණු සෘජු ප්‍රත්‍යක්ෂයට හෝ වර නොවන විටදී අදාළ සිද්ධියට පසුබිම් වූ කරුණු තුළින් ලබා ගන්නා සාක්ෂි වේ. (ල. 01)

උදා:- මිනීමැරුම් නඩුවකදී එම සිද්ධියට අදාළ පරිවේෂණික සාක්ෂි ලෙස,

- x හා y අතර කලක් තිස්සේ පැවති අමනාප බව
- අපරාධය සිදු කිරීමට පෙර x, y ගේ නිවස අසල පිහිටා ඇති සැරිසැරීම
- x y ට ප්‍රසිද්ධියේ තර්ජනය කර තිබීම.
- y මියගිය ස්ථානයේ සිට පිහිටා ඇති x අත සිට පිහිටා බවට තහවුරු වීම
- x ගේ ලේ y ගේ ඇඳුම්වල සිට බවට පරීක්ෂණයන්ගෙන් තහවුරු වීම.
- x සොයා නිවසට ගිය පොලිසියට ඔහු පලාගොස් ඇති බව දැනගන්නට ලැබීම.

එය විසංසන්දනය වන්නේ සෘජු (සියැසින් දුටු) සාක්ෂිවලට ය. (ල. 01)

මේ ආකාරයට පරිවේෂණික සාක්ෂි කිහිපයක එකතුවෙන් ගොඩනැගෙන සාක්ෂි ගැටළුවක් වන බැවින් හා ඉහළ සම්භාවිතාවක් දක්වන හෙයින් වූදිකයෙක් වැරදිකරුවෙකු කළ හැක. (ල. 01)

(නිදසුන් සහිත පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 03 යි)

(ii) ඔබේ අදහස් අනුව, සමකාලීන අගයන් හා ආකල්ප සලකා බැලීමේ දී, 21 වන සියවසට ගැලපෙන දඬුවම් පිළිබඳ වාදය තුමක් දැයි පහදන්න.

• ප්‍රතිසංස්කරණවාදය (වර්තමාන කේතනවාදය)

- කෙනෙකු කරන ලද වරද පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති කර යළි එවැනි වරදක් නොකරන පුද්ගලයෙකු බවට පත් කිරීමේ අරමුණින් දඬුවම් ලබා දෙන්නා වූ ක්‍රමය ප්‍රතිසංස්කරණවාදයයි.
- වර්තමාන සමාජයේ පවත්නා ආකල්ප සලකා බැලීමේ දී 21 වන සියවසට ගැලපෙන දඬුවම්වාදය මෙයයි.
- පළිගැනීමේ චේතනාවෙන් තොරව දඬුවම් දීම මෙහි දී සිදු වේ.
- අපරාධකරුවන් මරණයට පත් කිරීමට වඩා ඔවුන් සමාජයෙහි එලදායී පුද්ගලයින් ලෙස සමාජගත කිරීම මෙහි අරමුණයි.
- වරදක් කිරීමට හේතු වූ කරුණු කෙරෙහි අවධානයක් යොමු කිරීම මෙහිදී සිදු වේ. ඒ සඳහා මානසික, සමාජයීය, දේශපාලනික හා ආර්ථික සාධක අනියමයන්ට බලපාන බව පිළිගත් කරුණකි.
- විරැකියාව හේතුවෙන් අපරාධයට පෙළඹෙන්නෙකු බන්ධනාගාරයකින් පිටවෙන විට යම් රැකියාවක් සඳහා පුහුණුවක් ලබා දීම අගය කොට සැලකේ. එමඟින් එවැනි පුද්ගලයින් සාමාජයට ප්‍රයෝජනවත් පුද්ගලයින් ලෙස සමාජගත කළ හැකි ය.
- මිනිසාගේ මානසික ලක්ෂණ පිළිබඳ වඩා තැකීමක් කර ඇති වැදගත්ම දඬුවම්වාදය ප්‍රතිසංස්කරණවාදයයි.

(දඬුවම්වාදය දැක්වීමට ලකුණු 01යි)

(පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 03 යි)

III- කොටස

7. (අ) "නව ඥානය ගොඩනැගීම සඳහා ශාස්ත්‍රඥයාගේ හා ශිල්පියාගේ විධික්‍රම යා කළ යුතු යැයි" ප්‍රාන්සිස් ඩෙකන් කිය. එමෙන්ම නව ඥානය ගොඩනැගීම සඳහා "වත්තේ හා කුඹුරේ ඇති මල්වලින් යුත් උරුමයක කළු ක්‍රියාකරකම් මගින් ඒවා හැඩ ගස්වන මි මැස්සා මෙන් අප ක්‍රියා කළ යුතු යැයි" ද ඔහු කිය. නවීන විද්‍යාවේ විධික්‍රම, මූලික වශයෙන් විධික්‍රමය පිළිබඳ මේ මග අනුගමනය කළ බව පෙන්වා දෙන්න. (10)

ශිල්පීය සම්ප්‍රදායට පදනම් වූණු ආනුභූතික ලක්ෂණයන් ශාස්ත්‍රඥයින්ගේ සම්ප්‍රදායට පදනම් වූණු බුද්ධිමය ලක්ෂණයන් ඥානය වර්ධනය සඳහා එකට ඇදිය යුතු යැයි ප්‍රාන්සිස් ඩෙකන් කිය. ඩෙකන්ගේ නව මගෙහි පදනම් වූයේ ප්‍රධාන වශයෙන් ශිල්ප ඇසුරෙන් ස්වභාව ධර්මය පිළිබඳ කරුණු සොයා ගැනීමයි. කරුණු හැකි තාක් එකතුකොට උද්ගමනය මගින් ඥාන පිරමීඩයේ නොයෙකුත් මට්ටමේ නියාම ගොඩනගා ගැනීමයි. ස්වභාව ධර්මය හදාරන්නා මලින් මලට රොන් ගන්නා මි මැස්සෙකු මෙන් ක්‍රමානුකූලව ඥානය සකස් කළ යුතු බවත්, පරීක්ෂණ පැවැත්විය යුතු බවත්, සැකැස්මකින් හා සංවිධානයකින් යුක්තව ස්වභාව ධර්මයේ නියමයන් සේවීම හා වටහා ගැනීම කළ යුතු බවත්, ඩෙකන් අවධාරණය කළේ ය. නවීන විද්‍යාවේ විධික්‍රම කෙරෙහි මේ මග බලපෑවේ ය.

1. ශාස්ත්‍රඥයින්ගේ සම්ප්‍රදායත් ශිල්පීන්ගේ සම්ප්‍රදායත් විශිෂ්ට ලෙසත්, එලදායී ලෙසත්, සංකලනය කිරීමට ගැලීලියෝ සමත් විය .

2. ගැලීලියෝ පියා හා පාදුවා විශ්වවිද්‍යාල වල ගණිතය ඉගැන්වූ ගුරුවරයෙක් ලෙස ශාස්ත්‍රඥයින්ගේ සම්ප්‍රදායෙන් බිහි වූ එක් ඒ මත අතහැර නවීන යාන්ත්‍රික විද්‍යාව බිහි කිරීමට සමත් විය.
3. ශිල්පීන් හා ඉංජිනේරුවන් ප්‍රායෝගික වශයෙන් මුහුණ දෙන ප්‍රශ්න විසඳා ශිල්පීය දැනුම විද්‍යාත්මක මට්ටමට ගෙන ඒමට ගැලීලියෝ තම ගණිත ඥානය ඉවහල් කර ගත්තේ ය.

උදා :-

- ❖ පෘථිවිය මත පතිත වන වස්තූන්ගේ වේගය පිළිබඳ ඔහු කළ පරීක්ෂණ.
- ❖ උඩින් වීසි කළ වස්තුවක (ප්‍රක්ෂිප්තයක) ගමන් මාර්ගය කුමන ස්වරූපයක් ගනී ද යන්න නිරාකරණය කිරීමට ඔහු ගණිතය උපයෝගී කරගත් අතර, ඒ මාර්ගය පැරබෝලාවක ස්වරූපයක් ගත යුතු බව තහවුරු කිරීම.

4. හේතු අනුසාරයෙන් එක් කරුණක් සොයාගත් විට පරීක්ෂණ නොපවත්වා තර්කානුසාරයෙන් තවත් කරුණු දැනගත හැකි බව ගැලීලියෝ කීය. මේ ක්‍රියා මාර්ගයෙන් ඔහු විද්‍යාවේ ගණිතමය සම්පරීක්ෂණ ක්‍රමය ගොඩනැගී ය. මිනුම් හා ප්‍රමාණ ගණිතමය ක්‍රමයට අවශ්‍ය පරිදි විද්‍යාත්මක ක්‍රමයේ ආවේණික ලක්ෂණ බවට පත් විය.
5. මෙසේ විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් නිරීක්ෂණ රාශියක සංක්ෂිප්තයක් ලෙස ගොඩනැගෙන තුරු බලා සිටීම අවශ්‍ය නොවන බව ඔහු ගොඩනැගූ නව ඥානයයි. නොයෙකුත් උපන්‍යාස ගොඩනගාගෙන පරීක්ෂණ මගින් ඒවා සනාථ හෝ අනාථ කළ හැකි බව ඒ මගින් පෙන්වා දුන් ඔහු කිසිදාක නිරීක්ෂණය නොවූ කරුණු වුව ද නිගමනය කිරීමටත් සොයා ගැනීමටත් ගණිතමය සම්පරීක්ෂණ තුඩු දෙන බව පෙන්වා දුන්නේ ය.

උදා :-

කොපර්නිකස්ගේ මතය, කෙප්ලර්ගේ නියම, පෘථිවිය වෙත ආකර්ශනය වන වස්තූන් පිළිබඳ ගැලීලියෝගේ නියම වැනි කරුණු සියල්ල වලිතය පිළිබඳ නම් නියම හා ගුරුත්වාකර්ෂණවාදය මගින් ඒකභූත වන ලෙස සූර්යමණ්ඩලය පැහැදිලි කිරීමට නිව්ටන් යොදා ගත්තේ මේ ක්‍රමයයි. එය නවීන විද්‍යාව පිළි පනිමින් දියුණු වන්නට හේතු විය.

සිල්වින - 02 } තැන්පත් කිරීමට
 තැන්පත් කිරීම - 02 } (ගැන්සිස් බෙකන්ගේ මතය තහවුරු කිරීමට ලකුණු 03යි)
 දෙන තැන්පත් කිරීම - 03 } (මිමැස්සන්ගේ උපමාව සමග සසඳා පෙන්වීමට ලකුණු 03 යි)
 4 (තවත් විද්‍යා විධික්‍රමයට තුඩුදුන් ආකාරය දැක්වීමට ලකුණු 04 යි)

(අ) 'උද්ගාමී ක්‍රමයට නිශ්චිත ඥානය ලබා දිය නොහැක' මේ ගැටලුවේ ස්වභාවය හා විද්‍යාත්මක ඥානයට එයින් ලැබෙන ගම්‍යයන් සාකච්ඡා කරන්න. (6)

අනුමානය නිවැරදි වන විට සත්‍ය වූ අවයව වලින් සත්‍ය වීමට සම්භාවිතාවයක් ලබා දෙන අනුමානය උද්ගාමී අනුමානයයි. ඒ මගින් අද්‍රව්‍ය උද්ගමනය තුළ නිශ්චිත ඥානයක් ලබා ගත නොහැක. ඉන් ලබා ගත හැක්කේ අවයව සත්‍ය වන විට සත්‍ය විය හැකි නිගමන පමණි. එවිට ඩේවිඩ් හිසුම් පෙන්වා දෙන පරිදි උද්ගමනය තහවුරු කිරීමේ ගැටළුව නම් නිගමනය වක්‍රක දෝෂයට ගොදුරු වීමයි. හිසුම්ට අනුව මෙතෙක් අප උද්ගාමී අනුමානයෙන් ලබාගත් නිගමන සත්‍ය වීම මත ඉදිරියේදී උද්ගාමී අනුමානයෙන් ලබා ගන්නා නිගමන සත්‍ය වේ යැයි ගැනීම තවත් උද්ගාමී අනුමානයකි. එහෙයින් උද්ගාමී අනුමානය අපි පිළිගන්නේ යළිත් උද්ගාමී අනුමානයක් පදනම් කර ගනිමිනි. එවැනි කර්තව්‍යයක් වක්‍රක දෝෂයකට ලක්වන්නේ යැයි ද එම

නිසා උද්ගාමී අනුමානය පිළිගැනීමට තාර්කික පදනමක් නොමැති බව ද හිසුම් එල්ල කළ විවේචනයයි.

විද්‍යාත්මක ඥානයට එයින් ලැබෙන ගම්‍යයන්

1. උද්ගමනයේ එකී ස්වභාවය විද්‍යාත්මක ඥානයට අළුත් දත්ත ලබා දේ.
2. දැනුමේ යාවත්කාලීන බව ඇති කරයි.
3. විද්‍යාවේ සදාචාරික, ආගමික, ආගමික යන්නට පක්ෂපාති වේ.
4. දැනුම යාවත්කාලීන වන විට එහි ආනුභූතික අන්තර්ගතය යළි යළිත් පරීක්ෂණයට භාජනය කිරීම් හැකියාව මත බැබළේ.

(ගැටළුවේ ස්වභාවය පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 03 යි)

(ගම්‍යයන් 03 කට ලකුණු 03 යි)

8. (අ) සංඛ්‍යාතය අද්‍යක්ෂ සමාජීය විද්‍යාවල ඉටු කරන කාර්යභාරය උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරන්න.

විද්‍යාඥයෙකු සිය හැදෑරීම්වලදී මිනුමෙන් හා ගණනයෙන් රැස් කරගන්නා වූ සංඛ්‍යාත්මක දත්ත මගින් ප්‍රභව කොට්ඨාශයක ස්වභාවය නිගමනය කිරීමට යොදා ගන්නා ක්‍රමය සංඛ්‍යාතයයි.

උදා :- ආර්ථික විද්‍යාඥයෙකු නගරයක ආදායම් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ නිගමන ගැනීම සඳහා නගරවාසීන්ගේ ආදායම් සම්බන්ධ තොරතුරු රැස් කර ගනී. රැස්කර ගත් තොරතුරු ක්‍රමානුකූලව සංවිධානය කරගෙන පහසුවෙන් හා අවදානාවකින් තොරව පළමුව පසුව සංඛ්‍යාතය උපයෝගී වේ.

සංඛ්‍යාතය සමාජීය විද්‍යාවන්ට බොහෝ සේ ඉවහල් වේ. සංඛ්‍යාතය සමාජීය විද්‍යාවන් හිදී ඉටු කරන කාර්යභාරය වන්නේ

- සමාජීය විද්‍යාවන්හි දත්ත විශ්ලේෂණයට සහාය වීම
උදා:- විභාගයක් අවසන් වූ පසු සිසුන් ලබාගත් ප්‍රතිඵලවලට අනුව ප්‍රශ්න පත්‍රවල සාර්ථකභාවය ඇගයීමට හැකි වීම.
- සමාජීය විද්‍යාවේ දත්තවල වාස්තවිකභාවය වැඩිකර ගත හැකි වීම
උදා :- Z ලකුණු මත විශ්ව විද්‍යාල වලට ළමුන් ඇතුළත් කර ගැනීම
- විචල්‍ය දෙකක් අතර ඇති සහසම්බන්ධතාවය තේරුම් ගැනීමට හැකි වීම
උදා :- කාන්තාවන් රැකියා කිරීම හා විවාහ වීමේ වයස අතර සම්බන්ධතාවයක් තිබේද යන්න සොයාබැලීමට සහසම්බන්ධතා සංගුණකය යොදා ගත හැක.
- දත්ත සාරාංශගත කළ හැකි වීම
උදා :- පන්තියක එක් එක් ශිෂ්‍යයාගේ විභාග ලකුණු අධ්‍යයනය කිරීමට වඩා එම ලකුණුවල සාමාන්‍ය අගය අධ්‍යයනය කිරීමට පහසු වීම.
- සමාජ විද්‍යාත්මක දත්ත සතොස්කරණය කිරීමට යොදා ගැනීම
උදා :- ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ත්‍රීන්ට වඩා පුරුෂයින් සියදිවි නානිකරගන්නා ප්‍රමාණය වැඩි බව තහවුරු කිරීමට
- සමාජීය විද්‍යාවේ සමාන්තරකරණයන් ගොඩනැගීම සඳහා
උදා :- "මෙරට ජනතාවගෙන් 60% දිළිඳු අය වෙයි" වැනි සංඛ්‍යාතමය සාධාරණකරණයට භාජවීම.
- දත්ත රැස් කිරීම හා සංවිධානය කිරීම

උදා :- ආර්ථික විද්‍යාඥයෙක් එක්තරා ගම් ප්‍රදේශයක මිනිසුන්ගේ ආදායම් ව්‍යාප්තිය විමසා බැලීම

(සංඛ්‍යාතය නිර්වචනය කිරීමට ලකුණු 02 යි)

(කාර්යයන් දැක්වීමට ලකුණු 04 යි)

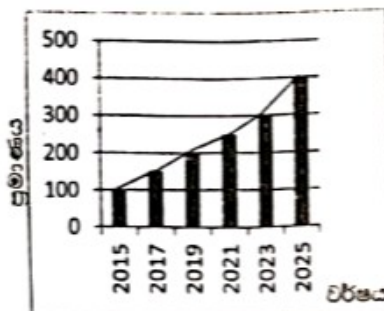
ආර්ථික 4

(ආ) "සමාජ සැලසුම්කරණයේ දී ප්‍රක්ෂේපණය හා අනාවැකි බෙහෙවින් යොදා ගනී. ගැටලුව ඇත්තේ එවැනි ප්‍රක්ෂේපණ හා අනාවැකිවල ඇති විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳව ය." විවේචනාත්මකව විභාග කරන්න. (6)

සමාජවිද්‍යාව ගොඩනැගෙන්නේ මිනිසා හා මිනිස් හැසිරීම් මුල් කොටගෙනය. මෙම හැසිරීම් වර්ෂා පුද්ගලිකත්වය වන බැවින් ඒවා ප්‍රභවයෙන් ප්‍රභවයට, සන්දර්භයෙන් සන්දර්භයට වෙනස් වේ. එමනිසා සමාජ විද්‍යාව තුළ පොදු වාස්තවික නිගමනයන්ට එළඹිය නොහැකි අතර, අනාවැකි කිම අතින් ද අපොහොසත් ය.

- නිරීක්ෂණය නැමැති ප්‍රධාන පරීක්ෂණ ක්‍රමය මත ගොඩනැගෙන සමාජ විද්‍යාව තුළ උපකරණ භාවිත කිරීම සීමිත වේ. එමනිසා නිවැරදි අනාවැකි කීමේ හැකියාවෙන් තොර ය.
- සමාජ විද්‍යා දත්ත අවිනිශ්චිතවන බැවින් හා නිශ්චිත නිගමනවලට යා නොහැකි බැවින් ද අනාවැකි දැක්වීමට නොහැකිය. එමනිසා සමාජ විද්‍යාව උපකරණයක් ලෙස සංඛ්‍යාතමය දත්ත යොදාගැනීම කරනු ලබයි.
- සංඛ්‍යාත්මක දත්ත යොදාගනිමින් සංඛ්‍යාතමය ප්‍රක්ෂේපණ මගින් අනාවැකි දැක්වීම කරනු ලබයි.

උදා :- වාර්ෂිකව රිය අනතුරුවලින් මිය යන සංඛ්‍යාව දැක්වීම.

අනන්‍ය ඇමරිකානු රාජ්‍යයේ දී
ජනගහණයේ අර්ධ අනාවැකි
අලුත රාජ්‍යයේ අනාවැකි අ.වි.
දැක්වීම (අ.වි/ම.වි/)
(අ.වි/කා.වි.) (ල. 03)

විභාගීයයන්ගේ අලුත් අනාවැකි කිරීම (ල. 03)

- නමුත් මෙවැනි අනාවැකිවල විශ්වසනීයත්වය ගැටළුසහගත ය. මහාචාර්ය රොබින්සන් මැතිණිය දැක්වූයේ සමාජ විද්‍යාව තුළ හොඳ උපකරණය බිහි නොවීමට හේතුව අනාවැකි දැක්වීමට නොහැකිවීම බවයි. තවද, සමාජවිද්‍යාව තුළ "පහරක් ගසා බිඳ හෙළිය හැකි උපකරණය බිහි නොවන බවයි" යනුවෙනි.
- සෑම සමාජ සංසිද්ධියක් උදෙසාම ප්‍රක්ෂේපණ ගොඩනැගීමට නොහැකි අතර, එවැනි අවස්ථාවන්හිදී අනාවැකි ද දැක්විය නොහැක.

(ල. 03)

උදා :- විනිශ්චය කළ විට කෙනෙක් සිතාසිමින්, තව කෙනෙක් ඇවිමින්, තව කෙනෙක් කෝප ගැන්වීමක් සිදු විය හැකි අතර, එවැනි අවස්ථා කිහිපයක් ගෙන සංඛ්‍යාතමය දත්ත තොරතුරු වලටත් මගින් අනාවැකි දැක්විය හැකි වුවත් එවැනි තොරතුරුවල නිශ්චිත බව ගැටළුසහගත වන්නේ විශ්වසනීයත්වයන්, අඩු වාස්තවිකත්වයන් නිසා ය.

(උදාහරණ සපිඟ පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 06 යි)

(අ) "සමාජීය පර්යේෂණ හා මතවාද ගොඩනැගීමේදී දී ඇගයුම්, නොවැළැක්විය හැකි අන්දමට අවහිරණ වෙයි." විභාග කරන්න. (4)

සමාජ පර්යේෂණ හා මතවාද ගොඩනැගීමේ දී ඇගයුම් නොවැළැක්විය හැක්කේ, සමාජීය විද්‍යාව ගොඩනැගී ඇත්තේ මිනිසා හා මිනිස් හැසිරීම් මත වන බැවිනි.

- සමාජීය විද්‍යාවන්ගේ ප්‍රධාන පරීක්ෂණය නිරීක්ෂණය වන බැවින් ප්‍රධාන ගැටළුවක් වන්නේ සිද්ධීන් තුළ මිනිසා කෙරෙහි ලෙස ගෙන හෝ කණ්ඩායම් ලෙස ගෙන පරීක්ෂණ කරනවාද යන්නයි.
- එකී දත්ත රැස් කිරීමේ දී උපකරණ භාවිතය අවම වන බැවින් පරීක්ෂකයා තම අභිමත ඇගයුම් සිද්ධියට අදාළ කර ගනී.
- තවද, සමාජීය විද්‍යාතුළ සිද්ධීන් අවබෝධ කරගනු ලබන්නේ සිද්ධිය තුළ කෙටි කාලීනව හෝ දිගු කාලීනව වෙසෙමින් තොරවූ රැස් කිරීමයි.

උදා:- මුණ්ඩුගුමාර්, අර්ජන් ජනපදික වාසින් පිළිබඳව මාග්‍රට් මීඩ් කළ නිරීක්ෂණය

- සිද්ධි අවබෝධ කරගත යුත්තේ සහකම්පනයෙන් වීම සමාජීය විද්‍යාවේ ස්වභාවයයි.
- තවද, සමාජීය විද්‍යාව තුළ නිෂ්ඨාවන් හෙවත් අවසන් අරමුණ කරා යන ව්‍යාධ්‍යානයන් සැපයීම (සාධ්‍යතාවය ව්‍යාධ්‍යානය)
- සමාජීය විද්‍යා පුද්ගල බද්ධ, හැඟීම් නිශ්චිත වන හෙයින් තම අභිමත ඇගයුම්වලට එළඹීම නොවැළැක්විය හැක.
- සමාජීය විද්‍යාවට පර්යේෂණාගාර තැනත් මනස් විද්‍යාඥයන් පවසන්නේ සමාජීය විද්‍යාවේ පර්යේෂණාගාරය සමාජය වන බැවින් එහි සංසිද්ධීන් සහකම්පනයෙන් වටහාගත යුතු බවයි.

මේ ආකාරයට සමාජීය පර්යේෂණ මතවාද ගොඩනැගීමේ දී සමාජීය සංසිද්ධිවලට පුද්ගල ඇගයුම් එක් වීම සම්පූර්ණයෙන්ම වළකාලිය නොහැක.

(උදාහරණ සහිත පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04 යි)

9. (අ) උද්ගාමී ක්‍රමය හා නිගාමී සමාජාත්මකවාදී ක්‍රම මගහැර අසාධාරණත්වය වැඩිකළයුතු බවට පොපර්ට් හේතු වූ සාධක මොනවා ද? (4)

- උද්ගාමී ක්‍රමය හා නිගාමී සමාජාත්මකවාදී ක්‍රම මගහැරීමට හේතු :-

1. උද්ගාමී විධික්‍රමය පිළිබඳ වේවිඩ් හිසුම් මතු කළ විවේචනයට පැහැදිලි පිළිතුරක් උද්ගාමී විධික්‍රමය තුළ නොතිබීම
2. දළ වශයෙන් හෝ උපකාශයක් නොමැතිව පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කළ නොහැකි නිසාත්, පරීක්ෂණයට භාජනය වන්නේ උපකාශය වන නිසාත් පොපර් උද්ගාමී විධික්‍රමය මගහැර අසාධාරණත්වය වැඩි කළයුතු බවට යාමට බලපා ඇත
3. ඊට විසඳුම් ලෙස යෝජනා කළ නිගාමී සමාජාත්මකවාදය නිගාමී කර්තව්‍යයක් ලෙස නිෂ්ප්‍රමාණ ආකෘතියක් තුළ ගොඩනගා තිබීම. උද්ගාමී ක්‍රමයෙන් වෙන්වී නිගාමී සමාජාත්මකවාදී ක්‍රමයෙන් උපකාශය සත්‍ය කිරීමට හේතු වූ සාධකයක් තුළ උපකාශය තහවුරු නොවීම

4. උද්ගාමී ක්‍රමයෙන් මෙන්ම නිගාමී සහෝක්ෂණවාදී ක්‍රමයෙන් උපන්‍යාස සත්‍ය කිරීමට ගන්නා ක්‍රියාමාර්ගය තුළ උපන්‍යාසය තහවුරු නොවීම
5. මේ ක්‍රියාමාර්ග දෙකෙන්ම විද්‍යාඥයා නොමග යා හැකි, නොමග යැවිය හැකි බව පොපර්ට තහවුරු වීම
6. මේ විධි ක්‍රම දෙක තුළම අවස්ථාවෝචිත උපන්‍යාස යොදා ගෙන තරක විද්‍යාඥයින් බිහි වන බව පොපර්ට ඒත්තු යාම.

උදා :- මාක්ස් වාදය හා මනෝ විශ්ලේෂණවාදය එවැනි ක්‍රියාමාර්ගයක් ගත් බවට පොපර් ලැබූ අත්දැකීම්

• අසත්‍යකරණවාදී විධික්‍රමයකට යාමට හේතු වූ සාධක :-

1. විධික්‍රමය නිගාමී ලෙස සප්‍රමාණ ආකෘතියක් මත පදනම් විය යුතු බවට පොපර් අදහස් කිරීම
2. උපන්‍යාසය සත්‍ය කිරීමට වඩා අසත්‍යකරණය කිරීම පහසු වීම.
උපන්‍යාසයකට පක්ෂ සාක්ෂි සිය ගණනක් සත්‍ය වුවත් උපන්‍යාසය තහවුරු වන්නේ නැත. විය හැක්කේ සත්‍ය වීමට සම්භාවිතාවයක් තිබීම පමණි. නමුත් සත්‍ය නොවන එක් සාක්ෂියකින් උපන්‍යාසයක් බිඳ දැමීම පහසු ක්‍රියාමාර්ගයක් වීම.
3. බහිෂ්කරණය මත විද්‍යාව දියුණුවන බව සහ විද්‍යාත්මක ඥානය යාවත්කාලීන විය යුතු බව පොපර් සිතීම
4. විද්‍යාවේ ඓතිහාසික ගමන් මග උග්‍රතයන් ප්‍රතිෂේප කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සමඟ වඩාත් සම්පවන බව පොපර් පිළිගැනීම.

උදා:- ඒලොර්ස්ටන්වාදය බැහැර කර ඔක්සිකරණවාදය පිළිගැනීම හරහා රසායන විද්‍යාවේ ඇති වූ ප්‍රගතිය

(උද්ගාමී හා නිගාමී ක්‍රම මගහැරීම පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 05 යි)
(නිගාමී අසත්‍යකරණවාදය කරා යොමු වීම පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04 යි)

(ආ) "භාවිතයේ දී විද්‍යාව, උද්ගාමී හා නිගාමී විධික්‍රමවල එකතුවක් යොදා ගනී." මෙම ප්‍රකාශය සනාථ කරන්න. (7)

විද්‍යාවේ යොදාගන්නා උද්ගාමී හා නිගාමී විධික්‍රම එකිනෙකට ප්‍රතිවිරුද්ධ වූ ඒවා ලෙස පෙනුනත් භාවිතයේ දී විද්‍යාව මේ ක්‍රම දෙකේම එකතුවක් ලෙස, සංකලනයක් ලෙස යොදා ගනී.

උද්ගාමී ක්‍රමය ඇරඹෙන්නේ කරුණු නිරීක්ෂණයෙනි. සාමාන්‍යකරණයකට එළඹෙන්නේ උද්ගාමී පිම්මකිනි. නිගාමී ක්‍රමය ඇරඹෙන්නේ උපන්‍යාස මගිනි. අනතුරුව උපන්‍යාස පිළිගැනීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප වීම සිදුවේ.

නිගාමී සහෝක්ෂණවාදය හා නිගාමී අසත්‍යකරණ වාදය වුව ද මුළුමනින්ම උද්ගාමී අදහස් වලින් බැහැර වී නැත. මුළුමනින්ම නිගාමී ක්‍රමයක් මගින් අළුත් ඥානයක් හෝ අළුත් අනාවැකි දෙන සාමාන්‍යකරණ ගොඩනැගීම කළ නොහැකි ය. උපන්‍යාස තහවුරු වීමට උද්ගාමී ලක්ෂණ අදාළ වේ.

අනෙක් අතට මුළුමනින්ම උද්ගාමී ක්‍රමයක් මගින් ද අළුත් ඥානයක් දෙන සාමාන්‍යකරණයන් ගොඩනැගිය හැකි නොවේ. උද්ගාමී ක්‍රමය වුව ද තාර්කිකව නිරීක්ෂණයෙන් ආරම්භ වේ යැයි සැලකූව ද භාවිතයේ දී උපන්‍යාසය නිරීක්ෂණයට පූර්ව වේ.

- වැඩි වශයෙන් භෞතික විද්‍යාව තුළ නිගාමී විධික්‍රමය යොදා ගැනුනත් එහි උද්ගාමී විධික්‍රමික ලක්ෂණ දැකිය හැකි ය.

උදා :- ගැලීලියෝගේ ප්‍රක්ෂේපයන් පිළිබඳ අධ්‍යනයේ දී එහි ගමන් මාර්ගය පැරබෝලාටික ස්වරූපය ගන්නා බව ගණිතය හා තර්කය උපයෝගී කරගෙන නිගාමී ක්‍රමයට නිගමනය කරන ලදී. පසුව තුවක්කුවකින් නිකුත් වූ වෙඩි උණ්ඩ ගමන් ගත් මාර්ගය පිළිබඳව ඇත්ත වශයෙන්ම කළ නිරීක්ෂණ අනුව නිගාමී ක්‍රමයට එළඹුනු නිගමනය තහවුරු කිරීම උද්ගාමී ක්‍රමයට අනුගත වූවකි.

- ඒව විද්‍යාපත් තුළ වැඩි වශයෙන් උද්ගාමී විධික්‍රමය භාවිත වේ. එහි එන සිද්ධාන්තයන්හි දැඩි නිගාමී බවක් නොමැති වුවත් ඒ තුළ ද නිගාමී විධික්‍රමික ලක්ෂණ පවතී

උදා :- වාර්ල්ස් ඩාවින් පරිණාමවාදය ඉදිරිපත් කිරීමේ දී කරුණු නිරීක්ෂණය කිරීමක් මුලින් කළ නිසා එහි අන්තේ උද්ගාමී ලක්ෂණයන් ය. යනුවෙන් සඳහන් වුවත් එහි එන අධි ප්‍රජනනය හා ප්‍රභේදනය යන සංකල්ප දෙක පමණක් නිරීක්ෂණය ඇසුරින් එළඹෙන උද්ගාමී සාමාන්‍යකරණයන් ය. නමුත් ජීවිත සටන, උච්ඡෝන්නතිය හා ස්වභාවික වරණය යන සංකල්ප ත්‍රිත්වය නිගාමී තර්කය මත එළඹුනු අනුමානයන් ය.

මේ අනුව විද්‍යාඥයාගේ කාර්යයභාරය විමසීමේ දී උද්ගාමී හා නිගාමී ක්‍රම එකිනෙකට වෙන් කළ නොහැකි බව පෙනී යයි. එනම් විද්‍යාඥයා මේ ක්‍රම දෙකම යොදා ගන්නා බව පෙනේ. නිගාමී හා උද්ගාමී ක්‍රම එකිනෙකට අනුපූරක ඒවා ලෙස සැලකිය හැක.

(සංකල්පය පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 03 යි)

(විස්තරාත්මක උදාහරණ 02ට ලකුණු 04යි)

10. (අ) කුන් හා පයරාබන්ඩ් යන සාපේක්ෂකවාදීන් විසින් විද්‍යාවේ අනුයාත වාද අසම්මේය හා අසංගත වන බව සීමෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි නිදසුන් දෙමින් පැහැදිලි කරන්න. (10)

කුන් හා පයරාබන්ඩ්ට අනුව අනුයාත පදනම් වාදවල පූර්ව වාදය හා පශ්චාත් වාදය අතර, ගැලපීමක් සිදු නොවනවා මෙන්ම ඒවායේ සංකල්ප අතර, අර්ථ වශයෙන් සම්බන්ධයක් නොමැත. විද්‍යාව ගොඩනැගෙන්නේ විද්‍යාඥයින්ගේ ලෝක දෘෂ්ටිය මත වන බව ඔවුන්ගේ අදහසයි. එහිදී, පදනම් වාද කුළින් විද්‍යා සමාජය ආවරණය කරන අතර, එකී පදනම්වාද සාකච්ඡායෙන් පිළිගෙන සාමාන්‍ය විද්‍යා අවධිය ලෙසින් ක්‍රියා කරයි.

- එම යුගයේ මතුවන ගැටළු ව්‍යාඛ්‍යානය කිරීම, ප්‍රතිපත්ති, සැලසුම්, ඇගයුම්, තීරණ යන මේවා එකී පැරඩයිමයට අනුගත වී ක්‍රියා කරන ආකාරය දක්වයි.

උදා :- ජෛව ජනන වාදය ජීවීන් බිහි වන්නේ කොඳේ ද යන ගැටළුව ව්‍යාඛ්‍යානය කිරීම

- කල්යාණම පැරඩයිමය තුළ අනියමයන් මත වේ. එවිට විද්‍යාඥයා බුද්ධිමය කතිකාවක් කුළින් එකී පදනම් වාදය බැහැර කොට නව පදනම්වාදයක් කරා ප්‍රවිශ්ඨ වේ.
- තෝමස්කුන් මෙම තත්ත්වය විද්‍යාත්මක විප්ලවයේ ව්‍යුහය යන කෘතියෙන් ද පෝල් පයරාබන්ඩ් විධික්‍රමයට එරෙහිව, තර්ක බුද්ධියට ආයුබෝවන්, නිදහස් සමාජ විද්‍යාව යන කෘති වලින් ද දක්වයි.
- මොවුන් පැවසුයේ මුල් පදනම් අනියමයන් හේතුවෙන් බැහැර වන විට නව පදනම් බිහිවන විට එකී විද්‍යා සමාජය ක්‍රියා කරන්නේ නව පදනමට අනුගතව වන බැවින් පදනම් වාද අසංගත හා අසම්මේය වන බවයි.

- අසමමේය බව යනු මුල් වාදයෙන් දෙවන වාදයට යෑමේ දී පදවල අර්ථය විචලනය වී ඒ වාද දෙක අතර සැසඳීමක්, අන්තර් නිවේදනයක් කළ නොහැකි වීමයි.

උදා :- දිග, කාලය, ස්කන්ධය වැනි පද නිව්ටන්ගේ පද්ධතියේ මෙන්ම අයින්ස්ටයින්ගේ සාපේක්ෂතා පද්ධතියේ භාවිත වේ. එහෙත් මේ එකම පද ඒ පද්ධතිය තුළ වෙනස් අර්ථයක් දරයි.

- අසංගත බව යනු මුල් වාදය හා අනුයාත වාදය ගැටෙන විට විසංවාද වන බවයි.

උදා :- තරංග වාදය හා අංශු වාදය ගත් විට හිසුරන්ස්ගේ මතය වූයේ ආලෝකය තරංග මාධ්‍ය කොට ගෙන බාධාවකින් තොරව ගමන් කරන බවයි. නිව්ටන් පැවසුවේ අංශු මාධ්‍ය කොටගෙන ආලෝකය බාධාවකින් තොරව ගමන් කරන බවයි.

- මොවුන්ට අනුව මුල් පදනමේ කරුණු පසු පදනම යටතට ගත නොහැක. එය ඔවුන් පැවසුවේ මුල් පදනමේ සිටි තාරාචුන් පසු පදනමේ භාවුන් වන්නේ ය යනුවෙනි.

උදා :- පාරිච්ඡිකේන්ද්‍රවාදයේ පාරිච්ඡික නිශ්චල වන අතර, සූර්ය කේන්ද්‍රවාදයේ දී සූර්ය නිශ්චල වේ.

- තවද, මුල් පදනමේ කරුණු පසු පදනමට සන්නිවේදනය නොවන්නේ, සන්නිවේදනයේ දුර්වලතාවය නිසා බව ද දක්වයි. එනම් මුල් පදනම හා පසු පදනම විද්‍යාඥයින් දෙපිරිසකගේ ලෝක දෘෂ්ටි දෙකක් වන බවයි.

උදා :- අයින්ස්ටයින් කාලය හා අවකාශය, සාපේක්ෂ බව දැක්වුවත් නිව්ටන් කාලය හා අවකාශය නිරපේක්ෂ බව දැක්වීම්.

- එමනිසා මොවුන් දක්වන්නේ මුල් පදනම හා පසු පදනම අතර කරුණු සමාන හා පොදු නොවන බවයි.
- එසේම, පයරාබන්ඩ්ට අනුව විද්‍යාව ගොඩනැගීමට නිශ්චිත ක්‍රමයක් නොමැත.
- එක් පදනම් වාදයකින් තවත් පදනම් වාදයකට යාම විද්‍යාත්මක විස්ලවයක් ලෙස මොවුන් දක්වයි.

උදා :- ජලෝරිස්ටන් වාදය බැහැර කොට ඔක්සිකරණවාදය ස්ථාපිත වීම.

මෙහිදී මුල්වාදයේ කරුණු හා පසු වාදයේ කරුණු අතර අර්ථ විචලනයක් සිදු වේ.

- තවද, මෙම අනුයාත පදනම් වාද අතර ඇති වන අසංගත හා අසමමේයතාවය හේතුවෙන් පදනම්වාද අතර, හටගන්නා හිඩැස පාලමක් දෙපාර්තමේන්තුව යා කළ නොහැක්කේ මෙම තත්ත්වය හේතුවෙන් බව දක්වයි.
- එමනිසා ඔවුන් දක්වන්නේ පදනම් වාද එකී විද්‍යා ප්‍රජාව ආවරණය කළත් විද්‍යාවේ ඒකජ වර්ධනයක් සිදු නොවන බවයි.

(සාපේක්ෂතාවාදී විධික්‍රමය හැඳින්වීමට ලකුණු 04 යි)

(අසමමේය බව නිර්වචනයට ලකුණු 02 යි)

(ඒ සඳහා උදාහරණ දැක්වීමට ලකුණු 01 යි)

(අසංගත බව නිර්වචනයට ලකුණු 02 යි)

(ඒ සඳහා උදාහරණ දැක්වීමට ලකුණු 01 යි)

- (ආ) "ඉමරි ලකටෝස්ගේ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වැඩසටහන් විධික්‍රමවේදය, විද්‍යාවේ විධික්‍රමය, පරිගණක වැඩසටහන් ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාත්මක කිරීමක් ලෙස පෙන්වන සුළු ය." මෙම නිරීක්ෂණ දක්වන්න. (6)

කාල් පොපර්ගේ ශිෂ්‍යයෙක් වන ඉමරි ලකටෝස් විද්‍යාව ගොඩනැගෙන්නේ ව්‍යුහ පද්ධතියක් තුළින් ගොඩනැගෙන පර්යේෂණවාදයක් තුළින් බව දක්වයි.

- ලකටෝස්ට අනුව පර්යේෂණ වැඩසටහනක් ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකින් යුක්තය. එනම් තද මධ්‍ය හා එය වටා ගොඩනැගුණු ආරක්‍ෂක කලාපයයි.
- එලෙස ගොඩනැගෙන පර්යේෂණ වැඩසටහනේ තද මධ්‍ය කිසිදු වෙනසකට ලක් කළ නොහැකි අතර, යම් සංශෝධනයක් සිදු වන්නේ නම් එය ආරක්‍ෂක කලාපය තුළ සිදුවිය යුතු ය.
- ඔහු දක්වන්නේ එකී පර්යේෂණ සැලසුමක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගොඩනැගෙන විධික්‍රමික රීතීන් 02 ක් ඇති බවයි.
 1. ධන ස්වතෝන්වේෂණය
 2. ඍණ ස්වතෝන්වේෂණය
- එහිදී පර්යේෂණ සැලසුම ගත යුතු මග ව්‍යාඛ්‍යානය කරන්නේ නම් එය ධන ස්වතෝන්වේෂණය වන අතර, සැලසුමට අදාළ නොවන නොගත යුතු මග ගන්නේ නම් එය ඍණ ස්වතෝන්වේෂණය යි.

ලදා:- ගුරුත්වාකර්ෂණ පර්යේෂණ සැලසුමේ ධන ස්වතෝන්වේෂණය වස්තූන්ගේ චලිතය, පෘථිවිය අසල නිදැල්ලේ පතිතවන වස්තුවක ත්වරණය, ගගනගාමියෙකු මත ක්‍රියා කරන බලය වැනි කරුණු ව්‍යාඛ්‍යානය කරයි. නමුත් අණු, අංශු, පරමාණු වැනි කරුණු ව්‍යාඛ්‍යානය කළ නොහැක්කේ ඒවා අදාළ නොවන ඍණ ස්වතෝන්වේෂණය යන විධික්‍රමික රීතියට අදාළ වන බැවිනි.

- මෙකී පර්යේෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පරිගණක වැඩසටහනක් ගොඩනගා ක්‍රියාත්මක කිරීමක් ලෙස පෙන්වයි.
 1. පරිගණක වැඩසටහනේ නීතිරීතිවලට පටහැනි කිසිවක් නොකර සිටීම පර්යේෂණ වැඩසටහනේ ධන ස්වතෝන්වේෂණය හා සමාන ය.
 2. පරිගණක වැඩසටහනේ රීති ආරක්‍ෂා කරමින් පරිගණක වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළ ඉදිරියට හා යැකි වීම.
 3. පරිගණක වැඩසටහන් වලදී සූත්‍ර, නීතිරීති රැක ගනිමින් කටයුතු කළ යුතු ය. මෙය අසත්‍ය නොහොත් අනියමයන් විසඳමින්, තද මධ්‍ය ආරක්‍ෂා කරමින් රැක ගැනීම හා සමාන ය.
- නව ආනුභවික කරුණු සොයා ගැනීම් වලට තුඩු දෙන්නේ නම් පරිගණක වැඩසටහන භාවිත වන එකකි. පර්යේෂණ වැඩසටහන ද නීතිරීති බිඳ නොදමා ඉදිරියට ගමන් කළ යුතු ය. සම්පූර්ණයෙන්ම සාවද්‍ය බව ඔප්පු වන්නේ නම් සැලසුම නිෂ්ප්‍රභ කිරීමද සමාන ය.

මේ අනුව බලන විට පෙනී යන්නේ ලකටෝස්ගේ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වැඩසටහන් විධික්‍රමවේදය පරිගණක වැඩසටහන් ගොඩනගා ක්‍රියාත්මක කිරීමක් හා සමාන බවයි.

(විධික්‍රමවේදය හැඳින්වීමට ලකුණු 03 යි)
(පරිගණක වැඩසටහන හා සම්බන්ධ කර දැක්වීමට ලකුණු 03යි)

11. (අ) "අවකාශමය තාක්ෂණයෙහි ආධිපත්‍යය සඳහා පවතින අන්තර් බලවතුන්ගේ අරගලය පෘථිවියෙහි සාමය සඳහා තර්ජනයක් බවට පත් ව ඇත." මේ පිළිබඳ විමසන්න. (෪)

අවකාශ තාක්ෂණයෙහි තරගය මුල් වනාවට දැකගත හැකි වූයේ සිතල යුද්ධය සමයේ දී ය. මේ යුගයේ දී ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය සහ සෝවියට් දේශය අතර, අවකාශ තාක්ෂණය යමින්ටයෙහි සටනක් ඇති විය. 1950 දශකයේ දී අග්‍රාධිපතිතුමා ජොන් ඩබ්ලිව්. ඩැනියෙල්ස්ටන් තරගකාරීත්වයක් ඇති විය. 1960 දශකයේ අග වන විට තවත් රටවල් මේ

තරගයට එක් විය. විනය සහ ඉන්ද්‍රියාව මේ අතරින් ප්‍රධාන වේ. ඉතාම දියුණු තාක්ෂණය භාවිත කරමින් අභ්‍යවකාශය ජය ගැනීමත් මෙම ජයග්‍රහණ තරඟා ගෝලීය බලවතුන් වීමත් මෙහිදී සිදු විය. සෝවියට් දේශය 1957 දී ස්පුට්නික් I හා II යන කෘතීම වන්දනා අභ්‍යවකාශ ගතකළ අතර, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය 1958 දී එක්ස්ප්ලෝරර නමින් කෘතීම වන්දිකාවක් ගුවන්ගත කිරීමෙන් මේ තරගය ආරම්භ විය. මේ තරගයට විනය, ඉන්ද්‍රියාව, ජපානය, ප්‍රංශය යන රටවල් ද ඇතුළු වී ඇත.

- අවකාශ තාක්ෂණයේ තරගය ලෝක සාමයට ආකාර කිහිපයකින් බලපා තිබේ.
- අද ලෝක ආධිපත්‍ය අවකාශ තාක්ෂණයේ ආධිපත්‍ය සමඟ සම්බන්ධ වී ඇත.
- යුද්ධ යනු භෞතික ලෝකය බෙදා ගැනීම සඳහා කරන අරගලයයි. මෙය අද අවකාශය බෙදා ගැනීමට කරන අරගලයක් බවට පත් වී ඇත.
- වන්ද්‍රයා, අගහරු වැනි ග්‍රහ වස්තූන් තුළ ඇතැයි සැලකෙන සම්පත් බෙදා ගැනීම දක්වා මේ තරගය දුර දිග ගොස් ඇත.
- අභ්‍යවකාශයෙහි භයානක අවි ආයුධ රැදවීම සම්බන්ධයෙන් බලවත් රටවල් සාකච්ඡා කරමින් සිටී.
- පෘථිවිය බෙදා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අන්තර් බලවතුන් අතර අරගලය ලෝක සාමයට කර්ජනයක් සිදු වූ ආකාරයටම අවකාශමය තාක්ෂණයෙහි ආධිපත්‍ය සඳහා ලෝක බලවතුන් අරගලය සාමයට බලපා ඇත. ඔත්තු බැලීමේ වන්ද්‍රයා මගින් ප්‍රතිවිරුද්ධ රටවල ඔත්තු බැලීම හරහා ප්‍රශ්න මතු වී ඇත.
- අවකාශ තාක්ෂණය සයිබර් යුද්ධයකට සම්බන්ධය
- අවකාශ තාක්ෂණය පෞද්ගලික සමාගම් හා ක්‍රස්තව්‍යදී සංවිධානවලට අත්පත් වීමේ ඉඩක් ද පවතී.

(අවකාශ තාක්ෂණය හඳුන්වා එය ලෝකබලවතුන් අතර තරගයක් වී තිබෙන ආකාරය හැඳින්වීමට ලකුණු 04 යි)

(මෙම ක්‍රියාවලිය ලෝක සාමයට කර්ජනයක් වී තිබෙන ආකාරය පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04 යි)

(ආ) මානවයාගේ අනාගතය කෙරෙහි ආගමික හා සදාචාරාත්මක වටිනාකම්වල අදාළත්වය පැහැදිලි කරන්න. (8)

වත්මන් සමාජය තාක්ෂණික දියුණුව සමග ඩිජිටල්කරණය වූ ලෝකයකි. සන්නිවේදන තාක්ෂණය, අන්තර්ජාලය සමග බැඳී පවතින නූතන පරම්පරාවේ අනාගතය අවදානම් කලාපයක පවතින බව පෙනී යයි. විශේෂයෙන්ම පරිගණකගත ලෝකයක අනාගත මානව සංස්කෘතියේ පැවැත්ම පිළිබඳ බරපතල ගැටළු ඇති කරයි. එවැනි අවස්ථාවක නීති ක්ෂේත්‍රය තුළ කළ හැකි දේ සීමිත වේ.

සයිබර් අවකාශය තුළ ඇතිවන හිරිහැර කිරීම් වලට (Cyberbullying) අනාගත පරම්පරාවට මුහුණ දීමට සිදු වේ. විශේෂයෙන්ම වත්මන් පරම්පරාවේ Z පරපුරට (Z Generation) සාපේක්ෂව I පරපුර (I Generation) තම උපතත් සමග තාක්ෂණය හා බැඳී පවතී. ඔවුන්ගේ ජීවිතයේ කොටසක් ලෙස වෙන් කළ නොහැකි පරිදි මෙම සබඳතා බද්ධව ඇත. සදාචාරාත්මක හා ආගමික මැදිහත්වීම් තුළින් ඔවුන් ගලවා ගැනීම කළ යුතු ව ඇත.

මානව සමාජයට ආගමික ඉගැන්වීම් අවශ්‍යතාව අනාගතයේ තදින් දැනෙනු ඇත. සදාචාරාත්මක ස්වයං විනයකින් යුතු පරම්පරාවක් බිහි කර ගත යුතුව ඇත. විශේෂයෙන්ම පොත පත පරිශීලනය අඩු, සමාජ අන්දැකීම් අවම වූ තාක්ෂණික දැනුමින් පමණක් සන්නද්ධව පරිපූර්ණ වූ පරම්පරාවක් අනාගතයේ බිහිවනු ඇත. සදාචාරය හා ආගමික අංශයන් ඇසුරින් ස්වයං ශික්ෂණයක් කරා දිශාහිමුව කිරීමේ යෝග්‍යතාවය අත්‍යවශ්‍ය වේ.

(මානවයාගේ අනාගතයේ අවදානම් පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04 යි)

(සදාචාරය හා ආගමික බලපෑම් පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04 යි)

